

Kaupunginhallitus
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Tämä on Helsingin kaupungin vammaisneuvoston hyväksymän asiakirjan allekirjoittamaton sähköinen versio.

Viite: HEL 2022-011783

Asia: Vammaisneuvoston lausunto valtuustoaloitteesta ”Apuvälineiden palautusta on sujuvoitettava”

Vammaisneuvosto kiittää lausuntopyynnöstä ja kannattaa valtuutettu Minna Lindgrenin aloitetta apuvälineiden palautuksen sujuvoittamisen lisäämisestä.

Vammaisneuvosto ehdottaa apuvälineiden laajempien palautusmahdollisuuksien lisäksi koko apuvälineprosessin helpottamista. Asiakkaille ja omaisille annettavaa neuvontaa apuvälineiden palautuksesta tulee lisätä ja selkiyttää. Apuvälinepalvelujen tulee olla avoinna myös iltaisin.

On tärkeää, että kaupunkilaisilla käytössä olleiden apuvälineiden palauttamisprosessi on selkeä ja toimiva. Apuvälineiden hävikkiä ehkäistään tiedottamalla tehokkaasti apuvälineiden palautusmahdollisuuksista. Asiakkaille ja heidän omaisilleen annettavien apuvälineiden palautusohjeiden tulee olla selkeitä ja helposti ymmärrettäviä.

Kaupungin tulee helpottaa olennaisesti apuvälineiden palauttamismahdollisuuksia. Toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi heikossa asemassa olevien ihmisten ja heidän omaistensa tilannetta ei saa heikentää hankalilla palvelukäytännöillä.

Palautusmahdollisuuden laajentaminen

Vammaisneuvosto kannattaa valtuustoaloitteessa ehdotettua apuvälineiden palautusmahdollisuuksien laajennusta. Nykyisen yhden Konalan apuvälinepalvelupisteen lisäksi pisteitä tulee olla useammalla alueella ja kaikilla terveysasemilla, joille pääsee myös julkisilla liikennevälineillä. Nyt asiointi Konalassa vaatii useimmiten oman auton käyttöä.

Vammaisneuvosto ehdottaa, että kaupunki selvittää apuvälineiden noutoauton käyttöön ottamisesta. Kiertävästä autopalvelusta on kokemuksia ja suunnitelmia noutopalvelua vaativammassa terveydenhuollossa eri puolilla maata (esim. sairaanhoitaja- ja hammashoitopalveluissa).

Auto noutaisi apuvälineitä tarvittaessa asiakkaiden kotoa sekä terveysasemilta. Noutopalvelun avulla terveysasemat säästyvät varastointijärjestelyiltä. Rollaattorit ja pyörätuolit eivät ole pienapuvälineitä, eikä niitä voi helposti kuljettaa julkisilla liikennevälineillä. Noutoauton käyttömahdollisuus lisäisi merkittävästi apuvälineiden palautuksia ja pienentäisi hävikkiä.

Apuvälineiden palautuksen tulee olla mahdollista myös iltaisin. Nykyiset aukioloajat eivät mahdollista työssä käyvän apuvälinettä käyttävän asiakkaan tai hänen omaisensa ilta-asiointia apuvälinepalvelussa.

Toimivaan apuvälineprosessiin kuuluu myös apuvälineiden sovittaminen sekä huolto. Vammaisneuvosto edellyttää, että Helsingin sotepe-alueella apuvälineiden huollon lisäksi kaupunki varmistaa päivittäisessä käytössä olevien välttämättömien apuvälineiden korjauspalvelun järjestämisen myös viikonloppu- ja ilta-aikoina.

Tiedottaminen ja ohjeistaminen apuvälineiden käytöstä

Vammaisneuvosto katsoo, että asiakkaille ja heidän omaisilleen tai asiakasta avustaville henkilöille tulee taata tarvittava, oikea-aikainen ja selkeä apuvälineiden käytön ohjaus ja neuvonta. Apuvälinettä käyttöönotettaessa on varmistettava välineen yksilöllinen soveltuvuus, jotta vältytään väärin apuvälineiden aiheuttamista vammoilta. Oikean apuvälineen oikea käyttö lisää käyttäjän mahdollisuuksia asua pidempään omassa kodissaan.

Vammaisneuvosto pitää tärkeänä, että tiedotuskampanjalla rohkaistaan ihmisiä ottamaan käyttöön eri toimintoja helpottavia apuvälineitä. Kaupunkilaisten tulee saada tarvittaessa tietoa, neuvontaa ja opastusta siitä, miten he voivat hakea ja käyttää oikein apuvälineitä. Neuvontaan tulee liittää tietoa apuvälineiden vaivattomasta palauttamisesta.

Sotepe-uudistuksen mahdollistama palveluintegraatio tulee ulottaa myös apuvälinepalveluihin. Perusterveydenhuollon neuvonnan tulee osata antaa tietoa myös erikoissairaanhoidon kautta haettavista apuvälineistä.

Helsingin vammaisneuvosto

Sirpa Puhakka
puheenjohtaja

Kristiina Karhos
varapuheenjohtaja